

POKROK ZÁPADU

Weekly Edition. Published by Pokrok Západu Ptg. Co. 1211 So. 13th St.—Tel. 1008.

Subscription \$2.20 per year. Vychází každou středu.

Vydává: Tiskárské Družstvo

Tiskárna: 1211 Jižní 13ta ulice. Telefon 1008.

Řídící redaktor, J. Rosický

Předplatné: Pro Spoj. Státy a Kanadu obnáší na rok \$2.20

Spolu s Knihovnou Americkou \$3.00

Do Čech předplácí se na rok \$3.00

Spolu s Knihovnou Americkou \$4.00

Oblázky. Drobné a různé oblázky uveřejňujeme

Zásilky peněz. Jsou nebezpečnější, když se koupí na pošt

Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, Neb. 11. května 1898.

Čím více slyšíme a víme o výsledku bitvy

Kdyby byl posud živ nebožtík Mácha

Největší radost z vítězství na Filipínách

Jak se dozvídáme ze spolehlivých pramenů

Tohle nebylo zdivoké od Commodora Dewey

Maličko a užríte mne a opět maličko

Sympathie pro národy, svobody se domáhající

Commodore Dewey zavádí nový poměr

My měli za to, že 16—1 je nezmenitelným

Jestli jest ještě někdo v této zemi

Skutky mluví a ty svědčí o tom, že prezident McKinley

President bic o to nedá, co soudí velcí strategové

To bylo nějakého Hartuseni, proč už do toho nestřílíme!

Kdy bude svedena příští bitva, to sice ještě nevíme

Ve Španělsku, v Itálii i Turecku bouří se lid

Může být, že někteří z těch velikých horlivců

svobození Kuby přijdou nyní k náhledu, že bývalo by lépe nespěchat tak příliš a raději uvědomovat, zdali by se nebylo docílilo cestou diplomatickou

Město St. Paul v Minnesotě, kteréž jest z pravidla demokratickým, letos zvolilo republikánského mayora. To jest nic méně nežli patřičné, aby v dobách lepší se časů vítězila strana

Socialní demokracie Debsova dala se inkorporovati v Kansasu a to přý z té příčiny, že kansaské soudy a úřady prý sympathizují se socialismem větší měrou, než populisté v jiných státech

Skoro všechny české časopisy, snad bez výjimky, v minulosti dělaly sobě úsměšky při každé příležitosti, z naší zemské obrany. Ochota s jakou se mužstvo zemské obrany postavilo k ochraně země dokazuje, že jest to skutečná obrana zemská

V Anglii se počínají ozývati hlasy, že by země ta měla uzavřít se Spojenými Státy alianci. To rázem vzbudilo odpor vlády ruské, jejíž postavení bylo vůči Spojeným Státům vždy přátelským

Omazská Bee otiskuje v čísle pondělním úvodní článek. Listů ze dne 22. dubna, v němž tyto prohlašují své sympathie v nynějším boji se Spojenými Státy, pod následujícími hlavičkami: "Čechy s námi sympathizují"

Zajímavé jest počínání džingoistických "podnikavých" časopisů. Ač od pondělka bylo již lano telegrafické spojení Hong Kong s Manillou, přetřeno, časopisům válečné naladěným to nedělo žádného rozdílu a přinášely několikrát každodenně zprávy přímo z Manilly

Tuhle prý jeden vynálezce vymyslel stěly, kteréž nesou sebou uzlík vaty, již se rána ucpe a zamezí přílišné krvácení. To by bylo lépe vynalézt hned koule, kteréž by vůbec do těla nevnikly a žádné krvácení nespůsobily

Uvažující o situaci hned po dojití zpráv o skvělém vítězství v zářivě manilském, soudili jsme, že jest pravděpodobně zakročení evropských velmocí v zájmu skončení války. Že soudili jsme správně, toho důkazem jest zpráva došla minulě soboty, že Anglicko v pátek již podruhé odmítlo spolupůsobiti evropskými velmocemi v krocích, jež by vedly k zastavení dalšího válčení

Socialistická "Pravda" nový "červený" plátek v zelené obálce soudí, že: "Americký kapitál nechce osvobodit Cubu, nýbrž potřebuje válku, by vláda nynější byla udržena. Svoboda Cuby jest jen záminkou"

Chicagská Svornost čte Národu levity následovně: "Důstojní otcové nerozpakují se ani okamžik a začnou hlásat pravý opak toho, co spívali včera. Be oni jsou s

to, proklít svou minulost a postaviti sami sebe na pranýř veřejného opovržení. Důstojní otcové mohou se omluviti, že u nich neví levice co činí pravice, ale právem mohou kárati Svornost slovy písmá: "Pokrytče, vyvrz dřve břevo z oka svého" atd.

Očekává se, že do konce tohoto fiskálního roku, do prvního července vydáno bude na válku \$120,000,000. To je ovšem pouze jen začátek. Vřak jaká pomoc. Ti velcí horlivelé pro svobodu kubánskou, kteří měli tolik výčitek pro vládu nynější, že už do toho nebouchá a ty Španěly z Kuby nevyžene, ponese tuto výlohu i všechny budoucí rádi a ochotně—obzvlášť když sami nebudou muset nic platit.

Falešní proroci usklebovali se vždy nad našim loďstvem válečným, nazývajíce je "škopky" a těm podobné. Vřak jak výsledky ukazují, předčí naše válečné loďstvo daleko loďstvo španělské a nepochybně i jiných národů, kteří svým loďstvem se honosí a nemají falešných proroků, kteří by je hanili a podceňovali. Dle souhlasných zpráv vítězství v zájmu manilském lepší zřízení a lepší výzbroj lodí a lepší vycvik našeho mužstva.

Dle zprávy spojeného tisku obdrželi v Madridu úřední zprávy od gen. Augusti, guvernéra Filipínského, poslanou přes Labuan, v kteréž ztráta Španělů v přístavu manilském udává se na jedenáct lodí a 618 zahynulých vojáků. Raněných jest v ošetřování v městě 60 a obě pevnosti v zářivě byly loďstvem našim pobofeny. Proti tomu byly ztráty našeho loďstva: Na lodích, nic. Na mužstvu zahynulém, nic a pouze 6 z našich námořníků bylo raněno. Toť vítězství, jakémuž v dějinách není rovno.

V Havaně dostoupila prý cena masa na \$2.00 za libru a všechny ostatní potraviny v téměř poměru. K tomu přispívá též finanční soustava, kteráž jest vzorem našim stříbrařům. Zlatý peníz "senten", kterýž má cenu \$5.30 ve zlatě, běfe se za \$8.50 ve stříbře, aneb za \$17 v papírech a za desítku papírovou se člověk sotva nají. A takovouto znehodnocenou měnu chtěli by této zemi vnústiti stříbraři! Takovou znehodnocenou měnou chtěli by vypláceti naše chrabré vojsko a udatné námořnictvo!

Některé stříbrařské listy táž se, proč prý vláda na místě požadování práva k vydání úpisů neradí raději zlato a stříbro, jež má v pokladně. Těm snad není známo, že neražené zlato v pokladně není majetkem Spojených Států. Za každý dolar tohoto zlata byla vydána pokladní poukázka na zlato tomu, kdo zlato si tam uložil a za tuto pokladní poukázku může své zlato kdykoliv požadovati nazpět, buď ražené neb neražené. K čemu pak by mělo sloužiti ražení stříbra ve stříbrařské dolary když již nyní za více než \$300,000,000 ražených leží ve sklepích a není možno do oběhu je připraviti a v oběhu udržeti a mimo to za každý dolar stříbra koupený nalezá se v oběhu stříbrařský certifikát, to dovedou pochopiti pouze jen stříbraři.

Minule jsme uvažovali o tom, co mohly být příčiny, jež vedly stříbrařské listy k tomu, aby tak úsilovně tloukli na válečný buben, a nyní nás napadá ještě jedna možná příčina. Když viděli, kterak se splňuje do slova vše co republikány bylo očekáváno a předpovídáno, když viděli, že poměry hospodářské na venkově se zlepšily na všech stranách a poměry průmyslové lepší se počínají, když viděli, že všechny jejich škarohlídská prorocství osvědčily se co klam a mam, chápali se zoufalého prostředku, zdali by nemohli snad aspoň pomocí války nějakou

novou bídu na zem přivolati a uvaliti. Stříbrařské časopisy nejsou šťastnými, pokud nevidí kol sebe všeobecnou zkázu, utrpení a bídu.

V kongresu jedná se o povolení vydání \$500,000,000 třiprocentových úpisů. K čemu to? Kdyby na místě toho přijat byl zákon zřizující poštovní spořitelny, v nichž by platilo se tři procenta úroku, byla by těmito poskytnuta bezpečnost pro ukládání peněz nejširším kruhům občanstva a získaly by se dojísta všechny potřebné prostředky k vedení války. Napřed měla by se poskytnout příležitost širším vrstvám lidu, aby mohly přispívati ku krytí vydání válečného, obzvlášť když tím poskytlo by se potřebné zřízení spolehlivých ústavů peněžních, v kteréž by lid měl důvěru a byl jist, že u nich o nic nepřijde. Vydání úpisů, kteréž budou kupovati jen dojísta zámožnější lidé, ať již z úctelem uložení peněz, aneb jakým koliv jiným, mohlo by se ponechati, až bude-li toho zapotřeby.

Velká porota Spojených Států v Omaze, vyšetřovala stížnost vznesenou proti burlingtonské dráze, že prý tato diskriminuje, že prý totiž vůči všemu občanstvu nejedná stejně a některým nadřazuje. Vyšetřením vyšlo na jevo, že stížnost podal jeden advokát lincolnský a sice z té příčiny, že sledal nedávno, když cestoval se třemi jinými advokáty do Chicaga, všichni tři měli bezplatné neb svobodné lístky a on samojediný z nich musil si cestu platiti. To je ovšem hanebná křivda a bezpráví a v každém ohledu případ pozoruhodný. Totiž to jest pozoruhodným, že je ještě nějaký advokát ve státu, který by neměl od dráh svobodné lístky. Může být, že otevře to oči lidem, aby poznali proč je těžko zvítěziti v soudech proti dráhám.

Veliká radost panuje mezi popokraty v Omaze nad tím, že soudní komisař Clements dal ve sporu Broatch-Mooresovém za pravdu Broatchovi. Tím ovšem není věc skončena; jeho náhled musí být potvrzen vrchním soudem, který již rozhodnul dříve, že ze zpronevěry může být Moores uznán vinným jen tehdy, když se mu dokáže zúmyslné zpronevěření. Vřak nálež komisaře vůči svědectví není v soulasu s tím rozhodnutím. Byla by to také prapodivná spravedlnost, aby ten kdo má od někoho větší částku k požadování, nežli jemu k placení a domáhá se po léta pořádnosti, tak jako Moores domáhal se pořádnosti od okresu, měl být uznán vinným zpronevěření. Ovšem, čím špatnější chlap, tím více raduje se z toho, jestli má příčinu domnívati se, aneb podezřívati někoho, že je také špatným. Zloděj a darebák nemůže ani věřiti, že byli by nějakí poctiví lidé na světě, i považuje sebe za právě tak "dobrého," jako jsou jiní.

Polní maršálek, pan Václav Šnajdr, vede válku následujícím způsobem na papíře: V prvním sloupci svého listu z minulého týdne jásá: "Z této války může se radovati každý přítel svobody. Ona uspiší vývoj budoucích útvarů." Na čtvrtém sloupci opět pláče a nařká, že musí býti válečné výlohy hrazeny novými daněmi, novou půjčkou, a že nastane shon bohatých, lakotných patriotů po kořisti, že pod dojmem války příští volby do kongresu dopadnou republikánsky, že válečnými daněmi budou se plniti kasy a místo dosavadních schodků bude vykazovati zpráva finančního ministra přebytek, kteréž budou dráždit kořistníky a konečně, že se mohou do války vmíchati některé mocnosti evropské, které beztoho mají Spojené Státy v žaludku a rády chopily by se příležitosti k jejich pokofení. Proto se má válka hned, ale hned skončiti, aby se všemu tomu pře-

dešlo. Jaká nenahraditelná ztráta jest to, že tak výtečný a znamenitý strateg vede válku pouze jen v novinách.

Čelný hospodářský časopis v zemi, Orange Judd Farmer, v jednom ze svých nedávných čísel píše následovně: "Zlepšení obchodu od temných dnů roku 1894 jest veliké. Během minulých dvanácti měsíců zdroje národních banků poskočily skoro o \$500,000,000 (rozmnožení to o jednu sedminu) z čehož \$300,000,000 jest vzrůst vkladů. Vklady Národních banků dnem prvního března přesahovaly o více než \$200,000,000 nejvyšší vklady během bůmu v roce 1892, kdy dosáhly nejvyššího stupně. Půjčky skoro dosahují opět k nejvyššímu stupni, jak je viděti z následující malé tabulky:

Table with columns: V milionech dolarů, Vklady, Půjčky. Rows: Nejvyšší bod 1892, Nejnižší 1893, S jara 1898, Číslice vykazuje rozdíl mezi 'ztrátou důvěry' v roce 1893 a 'návratem důvěry' roku 1898.

TRŽNÍ ZPRÁVY.

Chicago, 9. května. Od polovice minulého týdne panuje to největší rozčilení v trhu pšenice, neboť cena za tuto obilninu nestoupá, ale spíše, přímou letí do vše závratně, o jaké se nikomu před týdnem ani nedálo. Když před týdnem neb 10 dnů dosáhla ořizka zboží hotové ceny \$1.30, bylo to překvapením velkým, ale od té doby, do dneška, stoupla skoro o 10 centů za každý den, dostoupila dnes ceny \$1.75. Hlavní příčinou toho jest nesmírné stoupaní pšenice v Evropě, následkem nedostatku zásob, ať již, ať ovšem spekulativně, takovou příležitostí nenechávají nepoužitou a k rozrušení valně přispívají. Co jest zejména pozoruhodným a zdá se opravdovati k naději na lepší cenu v budoucnosti, jest stoupaní pšenice pro dodávku v červenci. Až do nedávna byla veškerá pozornost soustředěna na pšenici květnovou a stoupaní této neradilo vztahu na dodávku červencovou; vřak nyní stoupaní pšenice velice i pro červenc. V následující mohou čtenáři seznáti, jak divokým jest trh: Pšenice květnová, která před týdnem se prodávala za \$1.30, vystoupila do čtvrtka na \$1.50, v pátek kolísala se mezi \$1.40 a \$1.50, v sobotu prodávala se po \$1.50 a v neděli konečně na \$1.70, dnes pak dostoupila až na \$1.75. Červencová stoupla do čtvrtka na \$1.52, do soboty na \$1.65, dnes ale vysokota na \$1.70. Pro září prodává se za \$1.40, pro prosinec \$1.30. Jarka č. 2, jest též ceny vysoké, v sobotu \$1.15, dnes již \$1.30.

Kukuřice je též ceny vyšší, ač ovšem ne tou měrou co pšenice. Je za 35%, pro červenc 37, zaří 37%.

Oves stoupanul na 31% až 32%, bílý 33 až 35. Žito nejvíce pocítilo vliv stoupaní pšenice a jest nyní za 74 až 75c.

Ječmen jest též o něco vyšší, za 43 až 45c. Lněné semeno vystoupilo na \$1.38.

Dobýtek hovíz je nyní stále ceny ochabí; obyčejné ač prostřední volí jateční prodávají se po \$3.85 až 4.25, pěkné \$4.75 až 5.00; volí k žíru \$4.00 až 4.50, krávy a jalovice \$3.00 až 4.50.

Vepřový dobytek jest naopak ceny pevné a zase o něco vyšší. Většinou prodával se dnes po \$4.00 až 4.12% a zvláště pěkný až \$4.23%.

Omaha, 7. května. V minulém týdnu byl zvláště hojný přívaz dobytka hovězího, jak viděti z následující tabulky.

Table with columns: Hovězí, Vepř. Skop. Rows: Týden konč. 7. května, Týden konč. 30. dubna, Týden konč. 23. dubna, Týden konč. 16. dubna, Týden konč. 9. dubna.